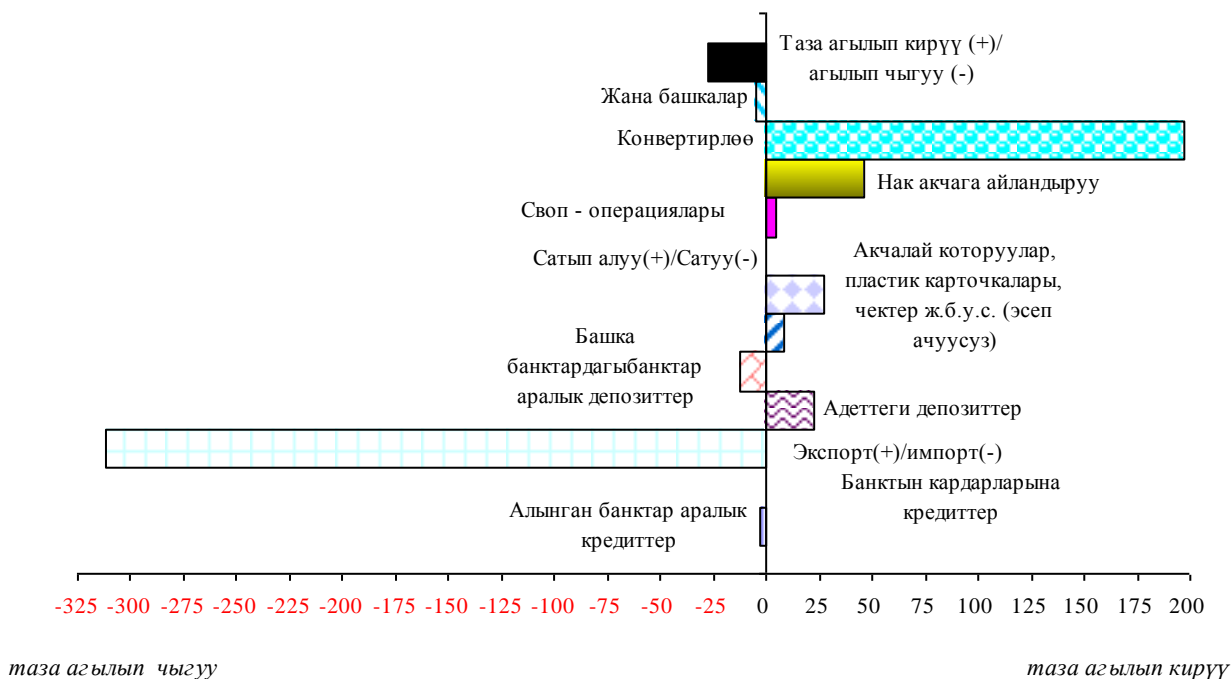

Валюта рыногу (2013-жылдын июль айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

2-график. Банктар аралык валюта тооруктарынын жана АКШ доллар курсунун динамикасы

Июль айында валюта рыногунда жалпысынан, АКШ долларынын курсун бекемдөө тенденциясы сакталууда, үчүнчү декаданын башында гана доллардын курсунун төмөндөөсү байкалган, андан кийин айдын акырында америка валютасынын наркы кайрадан өсө баштаган. Чет өлкө валютасына көбөйүп жаткан суроо-талаптын негизги себептеринин бири тооруктук теңдеминин өсүп жаткан тартыштыгын шартында, товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн импорту боюнча кардарлардын контракттарын тейлөө боюнча коммерциялык банктардын операцияларынын көлөмүнүн көбөйүүсү болгон. Жалпысынан, ай ичинде АКШ долларынын эсептик курсу 0,5 пайызга, бир АКШ доллары үчүн 48,8745 сомго чейин жогорулаган.

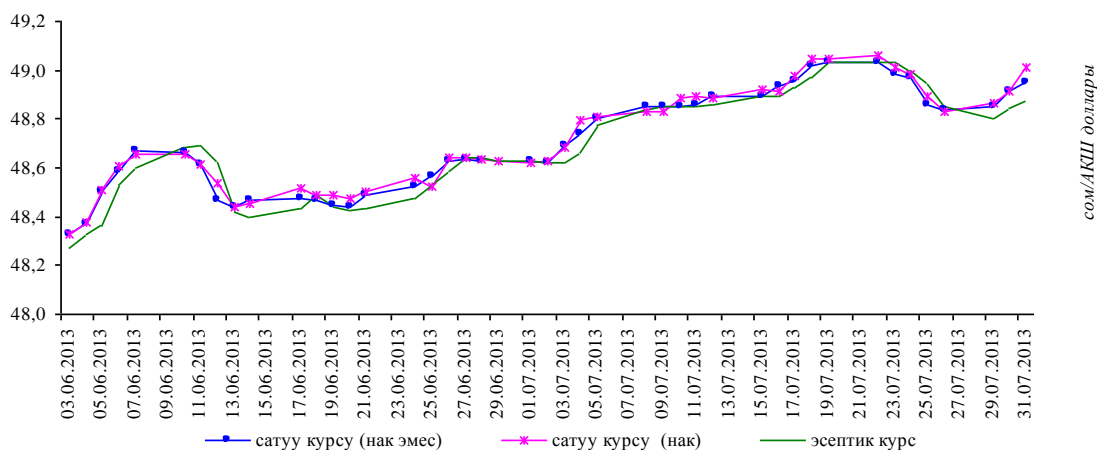
Чет өлкө валютасын сатып алуу – сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү ай ичинде өткөн айга салыштырмалуу 34,2 пайызга көбөйүү менен, 37,9 млрд. сомду түзгөн. Валюталык бүтүмдөрүнүн көлөмүнүн көбөйүүсү рыноктун катышуучулары тарабынан рыноктун бардык сегменттеринде жигердештирүүнүн натыйжасында болуп өткөн: коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын көлөмү 23,0 пайызга, 5,8 млрд. сомго чейин, банктардын нак операцияларынын көлөмү – 39,2 пайызга, 27,8 млрд. сомго чейин, алмашуу бюролорунун операцияларынын көлөмү – 21,4 пайызга, 4,4 млрд. сомго чейин көбөйгөн.

Банктар аралык валюта тооруктарында операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдын көрсөткүчтөрүнө салыштырмалуу 27,1 пайызга, 260,8 млн. АКШ долларына чейин жогорулоо менен 105,6 млрд. сомду түзгөн. Улуттук банк июль айында банктар аралык валюта тооруктарында катышкан эмес (2-график).

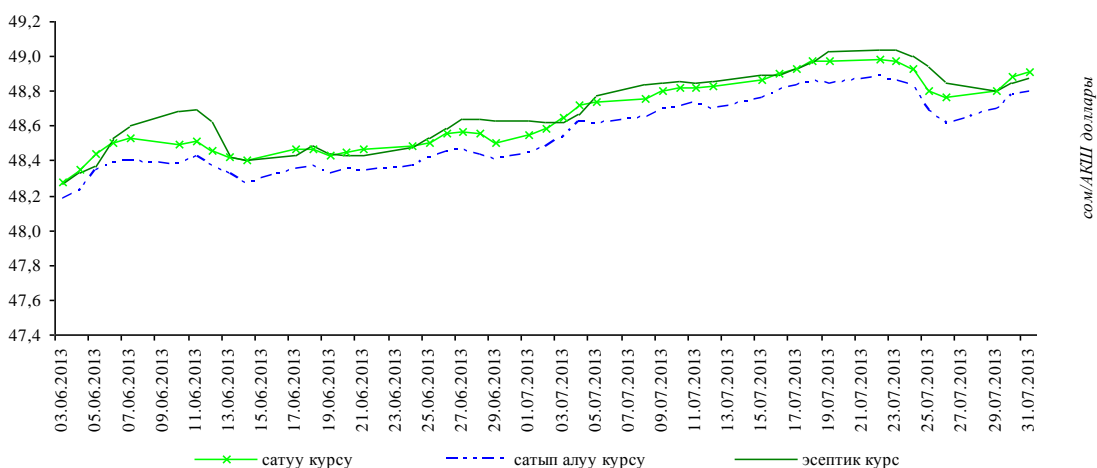
Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операциялары боюнча операцияларды жүргүзгөн эмес.

Валюталардын негизги түрлөрү боюнча да операциялардын көлөмүнүн көбөйүүсү белгиленген. Мында, жүргүзүлгөн операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөндөгүчө бөлүштүрүлгөн: АКШ долларындагы операциялардын салыштырма салмагы өткөн айга салыштырмалуу 1,0 пайыздык пунктка, 58,3 пайызга чейин өскөн; евродо – 0,7 пайыздык пунктка, 2,7 пайызга чейин, орус рублиде – 0,7 пайыздык пунктка, 29,4 пайызга чейин кыскарган, казак теңгесинде – 0,3 пайыздык пунктка, 9,5 пайызга чейин көбөйгөн.

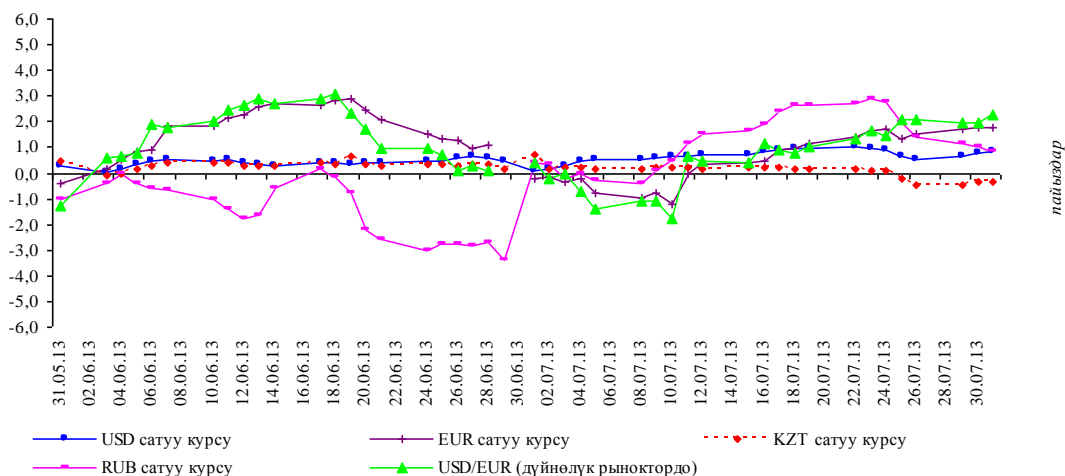
3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмаштыруу бюролорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары	
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
Июль 2012	26 251,1	4 816,3	18,4	17 906,6	68,2	3 528,2	13,4
Август	27 886,3	5 568,0	20,0	18 670,4	67,0	3 647,9	13,1
Сентябрь	26 294,6	5 115,6	19,5	17 689,1	67,3	3 489,9	13,3
Октябрь	29 651,0	6 215,6	21,0	19 649,2	66,3	3 786,2	12,8
Ноябрь	28 722,7	5 018,0	17,5	19 820,7	69,0	3 884,0	13,5
Декабрь	26 180,1	3 958,3	15,1	18 549,8	70,9	3 672,1	14,0
Январь 2013	22 335,6	3 330,8	14,9	15 850,9	71,0	3 153,8	14,1
Февраль	21 941,7	3 886,7	17,7	14 684,9	66,9	3 370,1	15,4
Март	23 135,9	4 960,9	21,4	14 642,8	63,3	3 532,2	15,3
Апрель	28 218,6	4 969,0	17,6	19 157,7	67,9	4 092,0	14,5
Май	26 955,3	5 200,4	19,3	18 183,9	67,5	3 570,9	13,3
Июнь	28 266,2	4 678,1	16,6	19 944,9	70,6	3 643,2	12,9
Июль	37 930,0	5 752,4	15,2	27 754,2	73,2	4 423,4	11,7

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
Июль 2012	26 251,1	15 332,9	58,4	852,5	3,2	7 261,0	27,7	2 789,6	10,6	15,1	0,1
Август	27 886,3	16 310,4	58,5	783,4	2,8	7 674,5	27,5	3 109,5	11,2	8,4	0,0
Сентябрь	26 294,6	15 579,2	59,2	895,6	3,4	7 392,4	28,1	2 417,6	9,2	9,8	0,0
Октябрь	29 651,0	17 967,8	60,6	1 011,8	3,4	7 754,5	26,2	2 906,2	9,8	10,8	0,0
Ноябрь	28 722,7	17 122,7	59,6	931,1	3,2	7 595,5	26,4	3 065,3	10,7	8,0	0,0
Декабрь	26 180,1	15 270,4	58,3	799,9	3,1	7 780,8	29,7	2 322,7	8,9	6,3	0,0
Январь 2013	22 335,6	13 317,6	59,6	763,0	3,4	6 716,9	30,1	1 532,3	6,9	5,8	0,0
Февраль	21 941,7	13 266,5	60,5	778,9	3,6	6 338,3	28,9	1 551,9	7,1	6,1	0,0
Март	23 135,9	14 183,3	61,3	840,9	3,6	5 893,0	25,5	2 210,0	9,6	8,7	0,0
Апрель	28 218,6	17 043,6	60,4	954,3	3,4	7 487,5	26,5	2 722,6	9,6	10,6	0,0
Май	26 955,3	15 437,5	57,3	889,9	3,3	7 674,7	28,5	2 942,7	10,9	10,3	0,0
Июнь	28 266,2	16 175,0	57,2	961,9	3,4	8 522,8	30,2	2 597,1	9,2	9,5	0,0
Июль	37 930,0	22 098,6	58,3	1 035,7	2,7	11 164,6	29,4	3 615,8	9,5	15,5	0,04

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курсун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
июль'2012	47,1487	57,7998	1,4640	0,3143	-0,2%	-2,7%	1,7%	-0,6%
август	46,0274	57,8127	1,4341	0,3081	-2,4%	0,0%	-2,0%	-2,0%
сентябрь	47,1484	61,0289	1,5250	0,3146	2,4%	5,6%	6,3%	2,1%
октябрь	47,1513	60,9838	1,4952	0,3129	0,0%	-0,1%	-2,0%	-0,6%
ноябрь	47,2578	61,3170	1,5217	0,3140	0,3%	0,5%	1,8%	0,4%
декабрь	47,4012	62,6573	1,5607	0,3145	0,3%	2,2%	2,6%	0,2%
январь' 2013	47,7696	64,5105	1,5909	0,3167	0,8%	3,0%	1,9%	0,7%
февраль	47,5676	62,2279	1,5535	0,3162	-0,4%	-3,5%	-2,3%	-0,2%
март	47,9610	61,4884	1,5430	0,3180	0,8%	-1,2%	-0,7%	0,6%
апрель	48,1717	63,0543	1,5412	0,3185	0,4%	2,5%	-0,1%	0,2%
май	48,2300	62,5230	1,5268	0,3192	0,1%	-0,8%	-0,9%	0,2%
июнь	48,6409	63,4543	1,4867	0,3207	0,9%	1,5%	-2,6%	0,5%
июль	48,8745	64,8613	1,4860	0,3192	0,5%	2,2%	0,0%	-0,5%

4-таблица. Алмашуу бюролорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо чөлөңүштүк четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
июль'2012	0,2%	0,5%	0,7%	0,7%	0,0%	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	-2,6%	1,9%	-0,1%
август	0,3%	0,5%	0,8%	0,5%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	-1,2%	0,3%	-1,0%	-2,0%
сентябрь	0,3%	0,5%	0,6%	1,0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,2%	0,8%	4,9%	4,8%	1,3%
октябрь	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,4%	0,6%	-0,2%	-0,2%
ноябрь	0,2%	0,4%	0,7%	0,7%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,3%	0,3%	1,5%	0,4%
декабрь	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,9%	0,7%	-0,5%
январь' 2013	0,2%	0,4%	0,6%	0,6%	0,0%	0,2%	0,2%	0,1%	0,7%	4,3%	3,6%	1,4%
февраль	0,2%	0,5%	0,6%	0,7%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	-0,3%	-2,9%	-1,8%	0,0%
март	0,2%	0,5%	0,6%	0,7%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,6%	-1,5%	-1,1%	0,4%
апрель	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,5%	2,3%	-0,2%	0,0%
май	0,2%	0,5%	0,6%	0,7%	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%	-0,4%	-1,0%	0,4%
июнь	0,2%	0,4%	0,7%	0,7%	0,1%	0,2%	0,3%	0,1%	0,5%	1,1%	-2,7%	0,1%
июль	0,2%	0,4%	0,6%	0,7%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,8%	1,8%	0,8%	-0,3%